

Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar
Doktori Iskola

Beke-Martos Judit

**Állami legitimációs eljárások és államfői jogkör
1867-1918 között**

Az amerikai köztársasági és a magyar monarchikus államfői
hatalomátruházási processzusok és a ceremonális legitimáció
összehasonlító jogtörténeti elemzése

– Tézisek –

Konzulens: Mezey Barna tanszékvezető egyetemi tanár
Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszék

Beke-Martos Judit

Állami legitimációs eljárások és államfői jogkör 1867-1918 között

Az amerikai köztársasági és a magyar monarchikus államfői hatalomátruházási processzusok és a ceremoniális legitimáció összehasonlító jogtörténeti elemzése

– Tézisek –

I. A kitűzött kutatási feladat rövid összefoglalása

Témamegjelölés és célkitűzés

Az „Állami legitimációs eljárások és államfői jogkör 1867-1918 között (Az amerikai köztársasági és a magyar monarchikus államfői hatalomátruházási processzusok és a ceremoniális legitimáció összehasonlító jogtörténeti elemzése)” című doktori disszertáció több, egymásra épülő, és együttesen eredményre vezető célt fogalmazott meg. A kutatás alapvető és elsődleges kérdése volt azt megvizsgálni, hogy mely – formális, illetve ceremoniális – elemek elengedhetetlenek ahhoz, hogy az államfői hatalom, az államfői jogkör teljessége átszálljon az arra hivatott személyre. Az összehasonlító elemzés különleges vonása az európai koronázási szertartásokból kifejlődő, azt részben tagadva, részben továbbfejlesztve intézményesített amerikai elnöki beiktatási ceremónia és a magyar királykoronázási eljárás komparatív kezelése. A dolgozat fókusza időben behatárolt, hiszen az a magyar történelemben jellegzetes szerepet játszó 1867 és 1918 közötti időszakra, az Osztrák-Magyar Monarchia fennállásának időintervallumára koncentrált. Emellett a korszak két jellegzetes államalakulatának alkotmányos pozíciójára, az Egyesült Államok és a Magyar Királyság államfőjének hivatalára, jogkörére, hatalomlegitimációjára összpontosít. Az alapvető kérdés kutatásához két elkülöníthető célkitűzés társult.

A disszertáció első ilyen célkitűzése volt vizsgálat tárgyává tenni és bemutatni valamennyi – az említett időszakban lezajlott – magyar királykoronázást és amerikai elnöki inaugurációt. A dualista időszak magyar királykoronázásai, így

Ferenc József 1867. június 8-án, illetve IV. Károly 1916. december 30-án történt megkoronázása a magyar és osztrák szakirodalomban egyaránt jól dokumentált események. Az ugyanezen időintervallumban lezajlott tizenöt elnöki beiktatás részletei azonban a magyar nyelvű irodalomban eddig ismeretlenek. Jelen dolgozat tehát ezen a téren hiánypótló jelleggel kívánta részleteiben bemutatni e jelentős eseményeket. A terjedelmileg meglehetősen tág bemutatást nem csak az eddigi feldolgozatlanosság indokolta, hanem az – az államfői legitimációs eljárások ceremóniáira általánosan is elmondható tulajdonság is, – hogy a hatalom-átruházás aktusának csupán rendkívül kevés mozzanata került a több évszázados fejlődéstörténete során jogszabályban rögzítésre. A többségében hagyomány és szokások útján kifejlődött elemek megfelelő mélységű megismeréséhez a történelmi előzmények ismertetése is elengedhetetlen volt, a lassan fejlődő és szórványosan megjelenő kodifikációs folyamat mellett.

A disszertáció második célkitűzése volt összehasonlítani az európai forrású monarchikus és az abból kiágazó amerikai köztársasági államfő hatalomlegitimációs eljárásainak tematikus mozzanatait, hogy megvizsgálja találhatók-e párhuzamok a közös gyökerű, de látszólag rendkívül eltávolodott ceremóniák között, mindehhez segítségül hívva a magyar királyok és az amerikai elnökök beiktatási processzusait.

A magyar királykoronázás ceremóniája egyidős a magyar államisággal, tradíciója nyugat-európai gyökerekből eredően a Kárpát-medencében Szent Istvánig nyúlik vissza. Az egyházi szertartásrend és az évszázados hagyományok során megszilárdult elemek a dualizmus időszakában is főszerepet játszottak, az európai történelmi örökség egyértelműen látható, végigkísérhető. A magyar parlamentáris monarchia polgári alkotmányos rendje magába foglalta a feudális rendi tradíciók alakította eljárást, mely így részévé lett egy 19-20. századi európai polgári állam hatalomátadási liturgiájának. Az

amerikai elnöki beiktatás szervezői tudatosan el kívántak térni az anyaországi, azaz az angol királykoronázástól. Ezért azután, minthogy az elsődleges mintát az elnöki beiktatáshoz a gyarmati kormányzók hivatalba emelése nyújtott, (amely az angol koronázás elemeit hordozta magában), a szándékosan mássá tervezett inauguráció a kezdetekben csak néhány elemet tartalmazott. A királyi és az új formák közt így kevés volt az egyértelmű párhuzam. Az idő előrehaladtával azonban a beiktatási ceremóniák napirendje gazdagodott, az újonnan megjelenő elemek korábbi mintái egyértelműen megtalálhatók voltak az európai királykoronázások elemei közt is. A dolgozat hét tematikus mozzanatot emel ki a vizsgált területek hatalomlegitimációs eljárásai közül. Bemutatja az átmeneti időszaként aposztrofált időintervallumot, amely az államfői posztra való jogosultság megállapításától a hivatalba helyezésig tart. Ezután a ceremónia helyszínére vonuló meneteket és díszkíséretet vizsgálja, majd a hatalomlegitimáció szempontjából legfontosabb mozzanatot, az eskütételt elemzi. Ezt a beszédek összehasonlítása, az ünnepi ebédek, a lakossági részvétel és az esti ünnepélyek kérdéskörének részletesebb bemutatása követi. Az ily módon kirajzolódó párhuzamok és eltérések számtalan érdekességre derítenek fényt, így azt is látni, hogy – akaratuk ellenére – hogyan tértek vissza az amerikaiak a közös gyökerekhez, és melyek azok a mozzanatok, amelyeknek a kialakulása viszont a későbbiekben a monarchikus államformákat Európában felváltó új államok államfőinek beiktatási ceremóniáiba már az Újvilágból szivárogtak vissza.

A történelmi ismeretek és az összehasonlítás segítségével nyert új megvilágítás lehetővé tette egyes kérdések specifikus vizsgálatát és részletesebb elemzését, amellyel a dolgozat negyedik része foglalkozik részletesen. Itt a korábban ismertetett konkrét példáktól már részben elvonatkoztatva, valamelyest általánosítva kerül sor az idevágó államfői jogkörök, az amerikai elnöki és a magyar királyi jogkörök vizsgálatára, a hatalomlegitimáció alapvető, a témához

kapcsolódó kérdéseire, a szimbólumok, ceremóniák és a protokoll világának felvillantására. Valamivel konkrétabb kérdéseket is érint az értekezés, így a rövid interregnumok vitája, vagy a ceremónia hagyományra épülő jellege, illetve néhány specifikus jelentőségű tárgy bemutatása is olvasható a dolgozatban. Ezek a témakörök a leglényegesebbek a célkitűzések fényében ahhoz, hogy megfelelő konklúzió legyen levonható a kutatás alapvető kérdéséről.

A végkövetkeztetés megfogalmazása során tér vissza a disszertáció a kutatás alapkérdésére. A részletesen bemutatott történelmi események, illetve a párhuzamok és eltérések kiemelése kapcsán állapítható meg, hogy az államfői hatalomlegitimáció teljességéhez mindkét – monarchikus és köztársasági – processzusban szükséges egyfelől a pozícióra való jogcím megfelelő megállapítása, ezt nevezi a dolgozat formális legitimációnak. Emellett azonban a megfelelő szertartásra is szükség van, azaz a ceremóniális legitimáció névvel összefoglalt azon elemekre, amelyek valamennyi királykoronázás, illetve elnöki beiktatás elengedhetetlen mozzanatait képezték. Ezek pedig a hitlevél, a világi eskü és a szent korona részvételével lefolytatott szentmise a magyar királykoronázás esetében, míg az amerikai alkotmányban kodifikált harmincöt szavas hivatali eskü hibátlan letétele az elnöki inaugurációkor. Az államfői jogkör teljessége, az azzal járó valamennyi jogosultság és kötelezettség átruházása tehát a fent említett kettő, azaz a formális és ceremóniális legitimáció együttes megvalósulásával történik meg. A feltárt tények fényében, a két eltérő államformájú polgári állammodell ezen kiemelt vonatkozásának összevetése kapcsán korábban nem ismert párhuzamokra derült fény, amelyek az európai és amerikai témájú, jövőbeli komparatív kutatásokhoz fontos adalékot nyújthatnak.

Alkalmazott módszertan és a felhasznált források köre

A disszertáció egyes kérdései és összehasonlító jellege egyaránt kihívást jelentettek. Egyfelől olyan források feltárására volt szükség az amerikai beiktatások részleteinek megismeréséhez, amelyek sem magyar nyelven, sem pedig Magyarországon nem hozzáférhetők. Másfelől azonban az amerikai források tartalma is újszerű, a kontinentális jogtörténeti szemlélettől merőben eltérő volt. Az amerikai jogtörténetírás alapvetően két módszert ismer: a jogintézmény fejlődésének vizsgálatát egyes jogeseteken és kodifikációs folyamatokon keresztül, illetve egyazon jogeseten belül az alkalmazott jog változását. Így tehát a felhasznált források tartalmának értelmezése volt az elsődleges feladat, hogy az ily módon feldolgozott információk immár a kontinentális jogtörténeti szemlélet segítségével váljanak elemezhetővé. Bár a kutatás alkalmazza mind a deduktív, mind pedig az induktív kutatási módszert, az összehasonlítás és az azt követő analízis erőteljesen épít a konkrét esetekben feltárt részletekre, így inkább az induktív módszertan a jellemző. Emellett a térben és időben egyaránt behatárolt kutatás kvalitatív jellegű inkább, mint kvantitatív, így bár megkísérli a lehető legmélyebben feltárni az érintett területek szakirodalmát és lényegi elemeit, adott területeken csupán az összehasonlításhoz szükséges mértékben alkalmazza a rendelkezésre álló irodalmat, így az érintett szakterületeken fellelhető szakirodalmi források közötti szelekció tudatos. A kutatás arra törekedett, hogy a feltárt dokumentumok és a felhasznált információk a lehető legpontosabbak és a valóságnak leginkább megfelelőek, a következtetéseket kellőképpen megalapozók legyenek, nem pedig az érintett területek teljes forrásanyagának holisztikus feldolgozására.

A forrásokat illetően célja volt a kutatásnak a primer források elemzése is a számos interdiszciplináris szakterületről származó szekunder irodalom mellett. A dolgozat az elnöki beiktatások történetén és a dualista magyar

királykoronázások ceremóniáján túl érinti még – a teljesség igénye nélkül, kiegészítő jelleggel, az értelmezés megalapozása kedvéért – a vizsgált területek államfői jogköreinek fejlődéstörténetét, a hatalomlegitimáció kérdéskörét, a szimbólumok világát, azon belül is különös hangsúlyt fektetve a rituálékra és a protokoll egyes kérdéseire, továbbá a magyar királykoronázások korai történetét, az államfői hatalomba-helyezési eljárások ősi társadalmakban megjelenő formáit, illetve a dualizmust megelőző húsz év államtörténetét is. Valamennyi kérdéskörben a lehető legpontosabb, de általánosító jellegű ismereteket összegezést kísérelte meg az értekezés. A felsorolt szakterületek önmagukban is kiterjedt szakirodalommal, tudományos kutatási eredményekkel rendelkeznek. A disszertáció terjedelmi korlátaira is tekintettel, illetve a kutatói fókusz korlátozásával egyértelmű, hogy ezen szakterületek teljes irodalma nem kerülhetett feldolgozásra. Az említett és felhasznált részletek akkurátus mivoltára koncentrálnó munka a kutatás parttalanságának megakadályozása érdekében csak meghatározott és szükségesnek ítélt adatokat használt fel.

II. Az elvégzett vizsgálatok, elemzések rövid leírása, feldolgozás módszerei

A disszertáció rendkívül széles látószögű kutatást kíván bemutatni. A leírtak – legalább – két összefüggő, nagyobb kérdéskörre bonthatók. Az első az alkotmánytörténeti kutatás, illetve az erre épülő összehasonlítás, a második pedig az általános kérdésekkel foglalkozó alkotmányjogi jellegű analízis. Az előbbin belül a dolgozat röviden tárgyalja a legkorábbi monoteista kultúrában megjelenő vezetőavató rituálékat, illetve elsősorban a Római Birodalomban végigkövethető, és onnan továbbélő szertartáselemeket. A dolgozat fel kívánja tárni továbbá a két vizsgált államnak a megadott időszakot megelőző államfői hatalomlegitimációs eljárásokat érintő fejlődéstörténetét, így foglalkozik a magyar királykoronázások korai történetével, azok elkülöníthető elemeivel, szől az 1848 és 1867 közt fennállt állapotokról, illetve bemutatja a legjelentősebbnek

számító részt: a két dualista magyar királykoronázást. Ezután következik az Egyesült Államok államfői beiktatásának ismertetése, az erősen hagyományokra építő fejlődéstörténetet a dolgozat az államalapítástól a vizsgált időszak végéig követi nyomon. A két terület szakirodalma egyértelműen elválik egymástól. A magyar történelmi fejlődést illetően a királykoronázások részleteivel elsősorban történészek és jogtörténészek foglalkoztak, így elengedhetetlen volt Bartoniek Emma, Benda Kálmán, Bertényi Iván, Fügedi Erik, Fraknói Vilmos munkásságát megismerni. A történelmi munkák többsége felbecsülhetetlen érték a koronázás részleteinek megismerésére, bár érdekes módon ezek a művek többségükben a korai, az Árpád-házi, illetve a vegyesházi királyok korára koncentrálnak. A dualizmusban alkalmazott szertartásrend elemei természetesen ezekre a középkoriakra vezethetők vissza, így ezek is fontos forrásait képezték az előzmények feltárásának, még akkor is, ha terjedelmileg nem kaphattak megfelelő megjelenést a végleges dolgozatban, hiszen annak elsődleges fókusza a dualista időszak két koronázása volt. A vizsgált események forrásait illetően újságírók és irodalmárok bőséges korabeli forrásanyagot hagytak a kutatóknak, míg a későbbiekben számos történész és jogtörténész is feldolgozta ezeket az alkotásokat. Így a koronázási évkönyvek számítanak a leghasznosabb forrásoknak, mind az 1867-es, mind pedig a 25. évfordulóra készült 1892-es összegyűjtött művek. Ezeknek a szerzői közt olyan kiválóságok találhatók, mint Jókai Mór, Falk Miksa, vagy Marczali Henrik. A korabeli alkotások körébe sorolható továbbá Szende Gyula doktori disszertációja, vagy Király János királykoronázás eredetét vizsgáló írása. A korszak jogtörténészei sem felejtethők itt ki a sorból, a teljesség igénye nélkül, Eckhart Ferenc, illetve Timon Ákos. A magyar kutatási területet illetően számos szakember tudományos munkásságát érinti a dolgozat, így elsősorban Rácz Lajos királykoronázások szimbolikáját vizsgáló írásai, illetve Kajtár István ceremóniákkal foglalkozó kutatásai említhetők a korunkbeli források között. Ezek a művek elengedhetetlen fontosságúak, melyek azonban jóval tágabb kérdéseket vizsgálnak, mint jelen

disszertáció, így azoknak csupán töredéke kerülhetett felhasználásra a kutatások során.

Az amerikai forrásokat illetően vannak részben magyar nyelvű, részben amerikai források, melyek az empirikus kutatást nagyban segítették. A beiktatások történetére vonatkozóan mindenképpen ki kell emelni Glenn D. Kittler, Milton Lomask és Paul F. Boller, Jr. munkásságát, akiknek a rendkívül pontos, eredeti dokumentumokon alapuló kutatásai nélkül jelen írás nem készülhetett volna el. Szintén fontos azonban megjegyezni, hogy ezek a kutatások – lévén szerzői ún. elnöki történészek – elsősorban történeti kutatások, és mint ilyenek, nem megállapításaikat tekintve, hanem információtartalmuk miatt voltak esszenciálisak. Számtalan egyéb munka is felsorolható lenne itt, így különösen az elnöki önéletrajzírák, illetve az alkotmány fejlődését bemutató művek, amelyek bővítették a dolgozat keletkezéséhez szükséges ismereteket. A magyar nyelvű szakirodalom elsősorban az amerikai alkotmányfejlődésre koncentrál, ami a végrehajtó hatalmi ág fejét képező elnöki jogkör tekintetében rendkívül fontos, azonban a kutatás szempontjából inkább másodlagos információkat biztosított. Ki kell emelni a számtalan kiváló egyetemes jogtörténeti tankönyv Amerikával foglalkozó részei mellett Nagyné Dr. Szegvári Katalin munkásságát, aki a magyar szakirodalomban a legrészletesebben foglalkozott az újvilág jogtörténetével. Az alkotmányfejlődés, illetve az államfői jogkör kialakulása fontos alapot képezett a beiktatások egyes kérdéseinek kutatásához, így biztos háttérként kerültek felhasználásra.

Az általános kérdésekkel foglalkozó analízis során a kutatás épít a történeti részekben feltárt információkra, felhasználja annak rendelkezésre álló forrásait. Ezen túlmenően számos egyéb, rendkívül értékes munka is bemutatásra kerül itt, így a szimbólumok világa, azoknak szerteágazó irodalma, sokféle interpretációja, és a protokoll világának forrásai. Ezek a művek, így elsősorban

Michèle Brown, Valerie Bunce, illetve Michael Novak, a magyar szerzők közül Bácskai István vagy Sille István munkásságai voltak fontosak a megfelelő elemzéshez.

Az Amerikában végzett helyszíni kutatások során, egyértelművé vált a tengerentúlon fellelhető írásművek eltérő diszciplináris beosztása, amelynek következtében a megfelelő feldolgozás érdekében, a rendelkezésre álló forrásokat tartalmuk szerint kellett szintetizálni. A többnyire elnöki történész, illetve szociológus végzettségű kutatók munkáit feldolgozva, a disszertáció az európai jogtörténész módszertanával kívánta hasznosítani a megszerzett információkat. Az amerikai jogtörténet forrásai elsősorban nem állam- és alkotmánytörténethez kapcsolódó, azzal összefüggésben elemzett tanulmányok, hanem komplexebb jogesetek, avagy egy-egy jogintézmény évszázadokon át húzódó, bírósági esetekben megjelenő fejlődéstörténetek. Lawrence Friedman professzor munkája, *Az amerikai jogtörténet* című mű talán az egyetlen kivétel, amely az USA történeti fejlődésével összhangban ismerteti az egyes jogterületek fejlődését, de a munka hibája az erősen szelektív jellege, példálózó esettanulmányai. A szövetségi állam jogfejlődése komplex és ezért egy műben történő összefoglalása nehezen elképzelhető. Az államfői hatalomlegitimációs eljárás fejlődéstörténete, annak szimbolikus elemei és jogilag releváns aktusai azonban feltárhatók és értelmezhetők voltak az egyéb szakterületek forrásainak megfelelő használatával.

III. A tudományos eredmények rövid összefoglalása, azok hasznosítása, illetve a hasznosítás lehetőségei

A kutatás elsődleges kérdésköre arra koncentrált, hogy az államfői hatalom-átruházás és legitimáció teljességéhez mely elemek voltak elengedhetetlenek a dualista kori Osztrák-Magyar Monarchia és Egyesült Államok területén. Az esettanulmányok kapcsán kirajzolódott összehasonlítás és az azt követő analízis

egyértelművé tette, hogy az államfői jogkör teljessé válásához formális és ceremoniális legitimációra egyaránt szükség volt. Így például meg kellett állapítani, hogy a koronázásra váró trónörökös, illetve a beiktatás előtt álló elnök rendelkezett-e a megfelelő jogcímmel az államfői posztra. Ezt követően a ceremoniális legitimáció keretében a magyar királynak hitlevelet kellett kiadnia, amelynek tartalmára esküt kellett tennie, valamint szentmise keretében az egyházi vezetőnek meg kellett koronáznia őt a magyar szent koronával. Az amerikai elnöknek pedig le kellett tennie az alkotmányban rögzített harmincöt szavas hivatali esküt. Ez volt a két területen az az elengedhetetlen ceremoniális elem, amely nélkül a hatalomlegitimáció nem volt teljes. Ez a megállapítás pedig nem csupán a történelmi távlatokra igaz, hanem ugyanígy a 21. század elején is formális és ceremoniális legitimációs elemekkel teljes valamennyi állam államfőjének hatalomba iktató eljárása.

A kutatás alapvető kérdésének megválaszolása mellett a disszertáció a konkrét célkitűzéseit is teljesíteni tudta, hiszen sikerült részleteiben megvizsgálni és bemutatni a két dualista magyar királykoronázást, illetve azt a tizenöt amerikai elnöki beiktatást is, amely 1867 és 1918 között az Egyesült Államokban lezajlott, és amelynek részletei a magyar tudományos közélet számára egyelőre ismeretlenek voltak. A disszertáció másik célkitűzése, a két hatalomlegitimációs eljárás összehasonlítása, különösen a hét témakörre való lebontást követően, számos olyan párhuzamra és eltérésre mutatott rá, amelyek egy újabb tudományos feltételezés megerősítését szolgálhatják. Látható ugyanis, hogy az amerikai államfői beiktatás bár tudatosan el kívánt térni az angol királykoronázástól, ez kevésbé sikerült neki, hiszen már a korai inaugurációk napirendje is mutatott hasonlóságot az egykori anyaország államfői hatalomlegitimációjával, és ahogy a programpontok gazdagodtak az évszázadok alatt, egyre jobban hasonlítottak a ceremóniák egymáshoz. Ennek a folyamatnak a vizsgálata enged arra következtetni, hogy nem csupán az említett államok

kölcsönhatásának eredményeként alakultak úgy az amerikai inaugurációk, ahogy az megfigyelhető a vizsgált időszakban, hanem azért is, mert voltak (és vannak) olyan általános, szinte egyetemes, mindenhol érvényes beiktatási elemek, amelyeknek a teljesítése elengedhetetlen valamennyi hatalomlegitimációs eljárásban. Azok a hatások pedig, amelyeket a kontinentális monarchiák koronázási ceremóniái gyakoroltak a prezidenciális köztársaság államfőjének beiktatására, valamikor a 20. század folyamán elkezdtek visszafelé hatni, amikor az európai államokban sorra váltották fel a különböző államformák a korábbi monarchiákat. Ezen hatásmechanizmusnak a nyomon követhetősége a kutatás egyik olyan tudományos eredménye, amely megalapozza a dolgozat további interdiszciplináris hasznosíthatóságát.

A másik lényeges elem az amerikai ceremóniák megismerésében, feltárásában található, ami a magyar szakirodalomban nem állt rendelkezésre. A látszólag eltérő államformájú, de egyaránt nagyhatalmi pozícióval rendelkező államok a vizsgált időintervallumban számos hasonlósággal rendelkeztek. Az államfői hatalom átruházásának módja is ezek közé tartozik, még akkor is, ha eltérések bőven találhatóak. A két államfői jogkör párhuzamai meglepően sokrétűek, összehasonlításuk indokolható, és a kutatási eredmények megfelelően értelmezhetők.

A disszertáció újszerű kutatómódszertanával, amelyben a rendelkezésre álló forrásokat a jogtörténet szolgálatába állította, többek között lehetőséget kívánt teremteni azoknak a kutatóknak, akik az európai jogtörténettől számos ponton eltérő amerikai jogtörténet kutatását tűzik maguk elé. A források ilyen módon történő elemzése olyan többletinformációk feldolgozását teszi lehetővé, ami több jövőbeli kutatást könnyíthet meg.

IV. A munka témaköréből készült publikációk jegyzéke

Tanulmányok, cikkek:

- Az amerikai elnökök inaugurációja, különös tekintettel az 1867-1918 közötti időszakra In: Nagy Marianna (szerk.): Jogi tanulmányok 2010. Ünnepi konferencia az ELTE megalakulásának 375. évfordulója alkalmából, Budapest, 2010. április 23. II. kötet, 17-32.o.
- Népszámlálás és etnikai adatok a tengeren innen és túl (Pap András Lászlóval közösen), In: Föld-rész, II. évf. 2009/3-4, Budapest, L'Harmattan kiadó, 119-134.o.
- Is Protocol a Fictio Iuris? In: Szabolcs Hornyák, Botond Juhász, Krisztina Korsószné Delacasse, Zsuzsanna Peres szerk.: Turning Points and Breaklines, Yearbook of Young Legal History 4., Martin Meidenbauer Verlag, München, 2009., 101-109.o.

Folyamatban lévő tanulmányok, cikkek:

- Királykoronázás vs. Inauguráció – Párhuzamok és ellentétek In: Jogtörténeti Szemle
- Bírók és bíróságok Amerikában – A bírói hatalom fejlődése az Egyesült Államok létrejöttétől a 19. század végéig – IV. Szegedi Jogtörténész Napok,
- A protokoll hídja a jog és a szimbolika pillérei között In: Szimbólumok II., szerk.: Dr. Barna Mezey, Eötvös Kiadó, várható megjelenés 2011. tavasz, Budapest

Más témájú tudományos publikációk:

Tanulmányok, cikkek:

- Az örökbefogadás – jogtörténeti megközelítésben, In: Családi Jog, VII. évf. 4. szám, 2009. december, Budapest, HVG-Orac kiadó, 18-23.o.
- Three Strikes Law: A három csapás törvénye Amerikában In: Rendészeti Szemle 57. évf., 2009/9. szám, 97-110.o.
- Überblick über das Zeitalter Filangieris in Ungarn und die ungarische Kodifikationsbewegung, (német nyelvű előadás, Német-magyar Jogtörténeti Konferencia, Basel, Svájc, 2006. április 23-27.) In: Junge Ungarische Rechtshistoriker sorozat, második kötet, szerk.: Dr. Krisztina Davidovics, kiadja: Prof. Dr. Barna Mezey, ELTE ÁJK, MÁJT Tanszék, Budapest, 2007 8-14.o.
- Die Rolle des Verdachts in den sogenannten zionistischen Prozessen der fünfziger Jahre in Ungarn, (német nyelvű előadás, Német-magyar Jogtörténeti Konferencia, Eger, 2006. július 5-8.) In: Junge Ungarische Rechtshistoriker sorozat, első kötet (2001-2006), szerk.: Prof. Dr. Mezey Barna, 2007 18-22.o.

Beszámolók, összefoglalók:

- Az osztrák polgári jogi kodifikáció 200. évfordulója – Konferencia Bécsben In: Jogtörténeti Szemle, 2009/4. szám, 66-67.o.
- Egy kevésbé ismert világ... - Csendőrség-történeti konferencia in: Jogtörténeti Szemle, 2008/2. szám, 76-77.o.
- És, amikor meghalok, amit hátrahagyok... Werner Ogris budapesti előadása in: Jogtörténeti Szemle, 2008/1. szám, 77-79.o.
- A „kisebb” testvér – Christian Neschwara előadása az Eötvös Loránd Tudományegyetemen in: Jogtörténeti Szemle, 2008/1. szám, 79-80.o.
- Gróf Batthyány Lajos emléke in: Jogtörténeti Szemle, 2007/4. szám, 88-90.o.
- Kínzóeszközök Volterrában in: Jogtörténeti Szemle, 2006/2. szám, 103. o.
- Német-magyar jogtörténeti szeminárium Rothenburgban in: Jogtörténeti Szemle 2005/3. szám, 88-89. o.

Recenziók:

- A magyar alkotmánytörténet egyes kérdéseiről – főként külföldi kutatók számára, In: Jogtörténeti Szemle, 2010/1. szám, 64-65.o. (Recenzió: Ruszoly József Beiträge zur neueren Verfassungsgeschichte c. könyvéről, Ungarische Rechtshistoriker-sorozat, Gondolat kiadó, Budapest, 2009, 627 o. ISBN 978 693693128 5)